

Štát - Albánska republika (Albánsko) :)

Dejiny

Roku 1468 - bolo územie Albánska pričlenené k Osmanskej ríši.

Roku 1912 - krajina získala nezávislosť.

V rokoch 1914-1920 - bolo Albánsko okupované Talianskom.

Roku 1925 - vznikla Albánska republika.

Roku 1939 - bola krajina okupovaná Talianskom.

Roku 1946 - pod vedením Envera Hodžu (1908-1985) vznikla komunistická republika.

Roku 1949 - Albánsko vstúpilo do RVHP.

Roku 1961 - krajina prerušila styky so ZSSR.

Roku 1978 - došlo k vyostreniu vzťahov s Čínou.

Roku 1985 - zomrel Enver Hodža.

Roku 1991 - prvé pluralitné voľby vyhrala Robotnícka strana Albánska (PLA).

Roku 1992 - boli komunistickí predstavitelia obvinení z korupcie, čo viedlo k zákazu komunistických strán.

Roku 1997

- zrušenie investičných spoločností viedlo k nepokojom a anarchii,

- OSN vyslala do krajiny mierové sily,

- vo voľbách zvíťazili socialisti,

- mierové sily OSN odišli z krajiny.

Roku 1999 - počas kosovskej krízy krajina prijala 465 000 utečencov.

Roku 2009 - sa Albánsko stalo plnohodnotným členom Severoatlantickej aliancie (NATO).

Albánci

Vlastným menom Škiptar (Shqiptar) - národ tvoriaci väčšinu obyvateľov Albánska (2 860 000; odhad 1982), ďalej asi 1 000 000 v krajinách bývalej Juhoslávie, 100-150 tisíc v Taliansku, menšie skupiny v Grécku, v krajinách bývalého ZSSR, Turecku, Bulharsku a Rumunsku. Jazyk patrí k indoeurópskej rodine, je snáď priamym pokračovateľom paleobalkánskeho illyrskeho jazyka. Má 2 hlavné dialekty (gegský a toskský), ktoré sa len veľmi málo líšia. Spisovná albánčina vznikla koncom 19. storočia na základe oboch dialektov; ako úradná forma prevláda toskský, v umení a odbornej literatúre gegský. Veriaci boli moslimovia (asi 70 %), zbytok kresťania (pravoslávni asi 20 %, katolíci asi 10 %). V 60. rokoch 20. storočia bolo náboženstvo zrušené. Predkovia Albáncov boli pravdepodobne Illyrovia, jazykovo a kultúrne ovplyvnení Rimanmi. Etnický ráz Albáncov je ovplyvnený aj stredovekým súperením Byzancie, Bulharov, Srbov, Normanov a iných o Albánsko. Etnonymum Albáncov sa objavuje v 2. storočí n.l. ako názov kmeňa, od 11. storočia je používané pre všetkých obyvateľov Albánska. Počas nadvlády Turkov (1479-1912) sa vďaka feudálnej rozdrobenosti prehĺbili rozdiely medzi jednotlivými oblasťami. Staré etnonymum Albáncov bolo nahradené názvom Škiptar ako označenie tých, čo hovorili albánsky (škip). Koncom 18. - začiatkom 19. storočia vznikli 2 základné názvy oblastí a ich obyvateľov: Toskéria a Toskovia na juhu a Gegeria a Gegovia na severe. Gegovia aj Toskovia sa ešte v 19. storočí delili na rad kmeňov (Hotiovia, Koplikovia, Matjanci, Mirediti, Škreliviovia a iní), ktoré v procese etnickej konsolidácie strácali na význame. Úplné národné zjednotenie bolo umožnené až po víťazstve ľudovej revolúcie roku 1944. Základnými sociálnymi a politickými jednotkami boli rody s dedičnými náčelníkmi, niektoré skupiny mali svoj vlastný právny kódex; až do 2. svetovej vojny bola hlavne na severe bežná aj krvná pomsta. Povedomie príslušnosti k rodu je v dedinských oblastiach dodnes pomerne silné. Albánci boli hlavne pastieri, poľnohospodári a remeselníci, dnes značné percento pracuje v priemysle.

Ako sa správať v cudzine

Zdroje

Prevzaté a upravené z:

- James Hugnes, *Velká všeobecná ilustrovaná encyklopédia*, Mladé letá 2002, ISBN 80-06-01235-0,
- Václav Hubinger, František Honzák, Jiří Polišenský, *Národy celého světa*, Mladá fronta, Praha 1985,
- Anton Matula, László Mari, Ladislav Tolmáči, Terézia Tolmáčiová, *Lexikón štátov a území sveta*, MAPA Slovakia Bratislava 2001, ISBN 80-8067-023-4.

Zdroje obrázkov

- Vlajky prevzaté a upravené z: <http://www.statnevlajky.sk/>,
- Polohy štátov prevzaté a upravené z: <http://www.zemepis.com/A-Z.php>,
- Mapy prevzaté a upravené z: <http://www.ezilon.com/maps/>.